

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 50 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pontosan délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi május 17-én.

20. szám.

Felhívás.

A délvidéken, Magyarország egyik legnagyobb, legdusabb és legnépesebb területén évről évre történt hóditanak az idegen törekvések. Közvetlenül Szeged alatt már megszűnik a magyar szó. A Szegeddel szomszédos Szőregli már a szerbség határ-állomása.

Szeged végvára a magyarságnak, a mely a Délvidék lakosságának csak 30 százaléka: gyöngye sziget az idegen ajku népek tengerében. Folyton csapkodják, folyton mossák e tenger hullámai a magyarság kicsiny szigetét.

Az idegen ajku áramlatot segíti minden: a templomok, a felekezeti iskolák, a pénztintézetek, és a rokon nyelvű külföld.

A Délvidéken a magyarságnak semmi-féle segítsége nincsen. A magyarság végváraiból nem törnek ki lelkes csapatok, hogy visszaszorítsák a mindjobban előtörő idegen befolyást.

Mindeddig a magyarság semmit sem tett a Délvidéken a nemzeti kulturáért.

Évtizedek óta vajdúk már a Délvidéken a magyar közművelődési egyesület megalakításának az eszméje. Ez az egyesület lenne hivatva a Délvidéken arra a magasra nagy munkára, a melyet Erdélyben az Emke, Felsőmagyarországon pedig a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület teljesít. Ez az egyesület most megalakul a Délvidéken is, hogy a buzatermő gazdag földet, kalászos rónaságot, az ország e legdusabb területét megmentse a magyarságnak.

Minden lépéssel előre haladjon a magyar kulturának útján, mivel a nemzeti gondolat és a nemzeti aspiráció immár nem állhat meg annál a pontnál, mely a magyarság öntudatát folyton-folyvást ébren tartja, hanem kell, hogy hathatósan és eredményesen működjen abban az irányban is, hogy a barátságos és a magyarság iránt szimpatikus idegen nyelvű népek a magyarosodás gondolatát megszeressék.

Mindenkinek, a ki a magyar nemzet jövője iránt érdeklődik és a magyar nemzeti állam ideálját szívében hordja, kötelessége kibontani és felemelni a zászlót a Délvidék nemzeti kulturájáért. Lépjen he mindenki az őszszel megalakuló Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület alapító, pártoló vagy rendes tagjai sorába. Gazdagnak és hatalmasnak kell lennie ennek az egyesületnek, a melynek működési köre kiterjed majd Arad-, Bácsbodrog-, Csanád-, Krassó-Szörény-, Temes- és Torontálvármegyék területére. Célja pedig az lesz, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel és erővel

ápolja, fejlessze és erősítse a Délvidéken a hazafias magyar szellemet, terjessze a magyar nyelv ismeretét.

Az egyesület rendes tagja lehet minden feddhetetlen előéletű Magyarországon lakó nő és férfi, a ki az egyesület részére évente 2 koronát fizet.

Pártoló tagja az egyesületnek az, a ki az egyesület alaptökének gyarapításához egyszersmindenkorra 200 koronával járul.

Alapító tagja az egyesületnek az, a ki az egyesület alapvagyonának gyarapításához egyszersmindenkorra ezer koronával járul.

1903. évi május havában a D. M. K. E. bizottságának Szegeden tartott üléséből.

Kern Lajos dr., László Gyula,
kir. közjegyző. kir. tan.

Testvéreink!

Ezer évet élt meg e földön a magyar. Mint pusztai lovas törzs kardjával vág magának utat a népek özönében, vitézségével meghódítja a Duna völgyének, a Kárpátok lejtőjének népeit, földet foglal, hazát teremt.

Küzdelmes ezer esztendeje ennek. A világ leghatalmasabb kultúrnépének, a rómainak, csak a föld alól kerülnek emlékei, hunok, avarok elenyésztek, a magyar nép alkalmazkodott, művelődött, fenmaradt. Fenmaradt, sőt hivatást nyert a nemzetek művelődésében. Védni a nyugati műveltséget a keleti barbárság ellen, közvetíteni, terjeszteni a nyugati művelődést: ez a magyar nemzet történeti hivatása, ez az ő örök létjoga. Erős, egységes Magyarország, céltudatos magyar nemzet a multak érdemén és rátermettségén a jövő feladataira határozott európai szükség.

Átérezte, felfogta, meg is valósította ezt az első ezer esztendő magyarja.

Belehelyezkedett az egyetemes művelődés mentébe, de megmaradt minden ízében magyar. A pusztai lovas öröklött függetlenségi érzetével, szabadságszeretettel féltékenyen örökölt egyénisége — magyarsága felett.

Ezzel a magyarsággal töltötte be a hármat bércek és négy folyam között. Megszerezte, megmivelt, megvédelmezte, megtartotta e földet. Magyar volt az alkotmánya, magyar az állama, magyar a társadalmá, magyar nyelve, irodalma, kulturális köztörekvései, hangulata, levegője, szívének minden dobbanása.

Idegen isteneknek e hazában senki oltárt nem emelt. Szükség se volt erre. Magyar a ki velünk tart — volt a magyarságnak örök bölcseségű állampolitikai elve. Még a rendi alkotmány és a rendi társadalom is egyformán állott nyitva az egyéni érdemeknek. Nem arra vagyunk mi büszkék, hogy Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, Zrínyi Miklós vagy köztörténelmünk, sőt irodalmunk számos nagyja vérbeli magyar, hanem hogy a szívük, lelkük magyar volt. A magyar nemzetért, a magyar dicsőségért éltek, haltak: magyarok. Ez a beolvastó, felszívó képesség, a magyar nemzeti ideálok kiterjesztése, közössé tétele teszi a magyar nemzet erejét, állandó felfrissülését, örök ifjúságát. Ez a mi jövőnk kezessége.

Meg is télt magyarokkal e föld. Egy pillantás a Matyas korára, egy tekintet a korabeli térképre, meggyőz bennünket, hogy milyen fényben állt akkor a nemzet. A mai Délvidék

pélpául, a Bácska, a Bánát sűrűn lakott szinmagyar területeket képeztek, kisebb nagyobb virágzó helységgel. Ugyanily képet mutatnak az ország egyéb területei is. De jött a török; nyomban százados küzdelem, százados vérzés, százados pusztulás Kard emésztette meg a magyart, pusztította el földjét, városait. A délvidékről egyaránt tűnt el a magyar nyelv, magyar lelek, magyar város. Helyüket idegen telepések foglalták el: a magyar nyelvterület összehúzódott. S a magyar levegő, mint már századokon át, újra meg újra éreztetette átalakító hatását. Idegenből ideszakadt telepeseink testvéreinkké lettek. Kötelességüket új hazájuk iránt buzgón teljesítették munkában is, vérben is, s habár a szinmagyarság a kedvezőtlen viszonyok között a délvidék lakosságának csak 30 százalékat is volt képes betölteni, habár Szeged alatt közvetlenül már megszűnik a magyar szó, azért a magyar nemzet politikai egysége nem csonkult meg.

Magyar volt minden ember szívében az állameszme, magyarnak, a magyar nemzet fiának vallotta magát mindenki; a nemzetiségek közé ékelt magyarság háborítlanul élhette tovább a maga nemzeti létét ép úgy mint a nemzetiségek, kiket nyelvükben, egyházukban, iskoláikban háborgatni se a magyar államnak, se a magyar társadalomnak soha eszébe nem jutott. Nincs a művelt világnak oly állama, vagy társadalmá, mely betelepülő idegenjeinek ilyen, szinte hihetetlen kiváltságos helyzetet nyújtott, sőt biztosított volna. Püspökeik, vezető férfiak ott ültek az ország tanácsában; a nemzetből kapott földjük az ország legdusabb termésű területe, népük a magyarral teljesen azonos politikai és polgári jogot élvez, vagy ha nem, akkor kiváltságosabbat.

S mégis, fájdalom, a legújabb időben mostohára fordult a helyzet. Nemzetiségi ellentétek élesedtek ki a magyar állameszme elhomályosult, Szent István koronája egységének ezredéves érzése meggyöngült, a közös hazaszeretet; bizonyos különleges törekvések kezdik folváltani. A magyar nyelv, a magyar kultura tért veszít; nem magyar ajku testvéreink nemcsak a kulturális, hanem a politikai kapcsolataira is gondolnak. Legyünk igazságosak.

A vázolt kép találó ugyan, de mégse állandó képe a mi testvéreinknek. Idegen hatás, lelketlen külföldi izgatók műve, a kik megtagadják a magyar nemzet politikai egységét, kulturájás, történeti jogait, ezer éven át bevált vezető képességét!

Es ezen mételey ellen kell, hogy tiltakozó szavunkat felemeljük és nemzeti létünkben veszélyeztetett testvéreinknek segélyére siessünk.

Teremt-e Isten több magyart
Míg a világ, míg napja tart,
Ha mink is elfogynak?

Megtette ezt Erdélyben az Emke, a felvidéken a F. M. K. E., a dunántulona D. K. E. Ez a kötelesség alakította meg a D. M. K. E.-t, nem támadó, nem elnyomó szándékból, mert ilyen irányzatot a magyar nemzet ezer éves multja nem ismer, hanem jogos önvédelemből.

Nem támadunk, csak védekezünk. Békés uton. Védjük nyelvünket, védjük kulturánkat, védjük hazánk területi és politikai épségét, egységét; védjük a magyar nemzet ezeréves történeti állását.

Igyekszünk nemzeti létünkben veszélyeztetett véreinket megtartani, igyekszünk a békés nevelés útján edes nyelvünk határait addig vetni, a meddig boldogabb időkben már becsült és

tisztelt volt. És igyekeznünk nem magyar ajku testvéreinket a magyar kultúra békés felsőbb-sége útján meggyőzni, hogy a magyar állam, a magyar nemzet keblében nyugodt, boldog létet élhetnek, igyekeznünk velök a hazát újra megszerettetni, hogy nekik is vérükké váljék: „... itt élnek, halnod kell!”

Szeressék meg a magyart, egy sorba álljanak vele, hogy a második ezer évet vállalva, mint erős, egységes, megíjult nemzeti állam futhassuk meg, küzdve, előre törve, virágozva.

Testvéreink, lépjétek be minél számosabban a D. M. K. E.-be!

NAPI HIREK

Rákóczi sirja.

A Rákóczi sirját Messze Rodostóban, Ne zavarja senki, Jobb neki ott békén, Hontalan pihenni, Mint nyugovó álmát A magyar nemzetnek Szomorú sorsával Szomorúbbá tenni!	Látom a jövődöt. Fényes kikelettel Alvók ébredését, Milliók szívében Egy tűz gerjedését. Egy hiten, egy párton Minden magyar embert, A haza megbántott Szent becsületéért!
---	--

Hadd álmodozzon ott Szabad föld porában, Távol honáról, A magyar libertás Kivírulásáról... Hadd álmodja meg ott Szegény magyaroknak Felszabadulását A nehéz rabságból!	Látom a jövődöt!... Ez a világ lesz majd Rákóczi világa. Piros véres hull, Minden szem porára. De minden porszemből Rózsa terem, rózsa: A magyar szabadság Százszorszép rózsája!
--	--

A Rákóczi sirját Kinek is lenne most Idehözni lelke? Az idegen földről, Még idegenebbre!... — Oh mi dicsőségünk, Jövendő reményünk: Rab-göröngy ne hulljon Alvó tetemedre!	Majd ha behinthetjük Ezzel a virággal Magyarország földjét, Vértanúink minden Vádló sírgöröngyét. Majd ha egyszer szabad nagy Magyar nép lakozza A három hegy alját, A négy folyó völgyét!
--	--

... Hazajön, hiszem én, Magyarok, még egyszer Rákóczi hozzátok, De nem úgy, de nem úgy A hogy gondoltátok... Mint az Isten lelke, Az ő nagy búskodó Lelke száll majd előbb, El haza hozzátok!	Akkor, akkor... egyszer, Pázsitos mezőkön: Rédobot veretnek, Riadót fuvatnak, Az egész nemzetnek; S fölkel a felholt is Diadalutjára Minden kuruczok közt A legáldottabbnak, A legkedvesebbnek!...
---	---

Az ő nagy, búskodó Lelke száll előbb majd Fiaink lelkére, S terem új világot Egy új nemzedékbe! Az örök szabadság Igaz Istenének Nagy, sirvafakadó Gyönyörűségére!	Addig az ő sirját, Messze Rodostóban, Ne zavarja senki. Jobb neki ott békén, Hontalan pihenni: Mint nyugovó álmát A magyar nemzetnek Szomorú sorsával Szomorúbbá tenni! <i>Szabolcska Mihály.</i>
--	--

Szabolcska Mihály Kolozsvárott. Kolozsvárról írják: A Bethlen-kör múlt vasárnap fényes ünnepélyt rendezett a ref. teológia dísztermében. A nagyszámú és előkelő közönség alig győzte elismerését kifejezni a közreműködők iránt. Szász Edit kisasszony kezdte meg a műsort művészi zongorajátékával. Utánna nagy érdeklődés mellett Szabolcska Mihály lépett a pódiumra s két bájos versét olvasta fel a közönség sűrű tetszés nyilvánításai közben. Oriási hatást ért el a „Rákóczi sirja” című hazafias versével. A közönség szünni nem akaró tapssal fejezte ki elismerését s mivel a lelkes éljenzés nem akart csillapulni, Szabolcska még két kis verset adott elő.

Eljegyzés. Bauer Gyula oraviczaiban tb. főszolgabíró e hó 7-én jegyet váltott Orthmayr Gizella kisasszonnyal, Orthmayr Sándor nagyműveltségű leányával.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok állami főreáliskolánkban tegnap szombaton kezdettek meg és hétfőn, kedden és szerdán nyerne folytatást. A vizsgálatokon összesen 13 tanuló vett részt.

Állami főreáliskolánk a jövő szerdán a városkerti vendéglőben megtartandó jótékonyestélyé iránt városunk iutelligens

közönsége körében élénk érdeklődés mutatkozik. Különösen a hölgyek koszorújának legifjabb virágai, a serdülő leánykák készülődnek ezen kedvelt mulatságra. Nagyon kívánatos is, hogy a közönség a város egyetlen középiskoláját nemese törekvéseiben ez uton is gyámolítsa. Ez a multság különben az ifjuságnak az idén elmaradt szokásos évi hangversenyét és táncmulatságát pótolja. A multság kezdete este 8 órakor Belépi díj személyenkint 1 korona, deákjegy 50 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Vöröskereszt multság. A magyar korona országai vörös kereszt egyesületének verseczi fiókjá, mint azt már említettük, június 7-én nagyszabású ünnepélyt rendez városi parkunkban. Az egyesület választmánya és a rendező bizottság minden töle telhető elkövetnek, hogy az ünnepély műsora változatos és élvezetes legyen.

A kiállítás területének felhasználása. Említettük már, hogy törvényhatóságunk multkori közgyűlése alkalmával egy bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette, hogy a város által megvásárolt remek fekvésű kiállítási terület mikénti felhasználása céljából konkrét javaslatot adjon a közgyűlésnek. Ez a bizottság már mult szombaton ülésezett, ki-mondván azt igen helyesen, hogy a területet parkiroztassa a város, és újabb üdülőhelyet teremtsen a közönség részére, sőt tervbe van véve egy gyermekjátékos helynek is a létesítése, a mely valóban hézagpótló és igen üdvös dolog leend, hogy az apróság szabadon mozoghasson. Éppenséggel nem tartjuk azonban helyesnek és elfogadhatónak azon tervet, hogy ezen újonnan nyerendő területre csak bizonyos évi összegek lefizetése után (2 k.) vagy külön béleti díj mellett léphessen be az a közönség, a mely ezen parkot már ugys megvásárolta. A nevezett bizottság elutasítandónak találja a korcsolya-egyesületnek azon kérését is, hogy a terület egy részét nyáronként labda-rugó játékokra használtassék föl 120 k. fölajánlott évi bér mellett. Igen életrevaló az a terv, hogy a vendéglő helyiségei akként bővítettessen ki, hogy a nyerendő nagy terem színi előadások, hangversenyek és más hasonló czélú gyülekezésre alkalmassá tétessék és a szükségek mel-lék helyiségekkel is elláttassék. Ezen czélból a régi lovólde helyiségeit fel kellene tolni s azon területet felhasználni, a hol jelenleg a rend-kívül primitív és majdnem hasznavehetetlen nyári szinköröcske-féle deszka alkotvány és annak nézőtere áll. Ezen terv keresztvitével némileg segítve lenne azon a kalamitáson, hogy különféle összejövetelekre, multságokra, nincs bizonyos tagasabb helyiség.

Új egyesület városunkban. A báró Hirsch Mor jótékonyági egyesület verseczi fiókjá mult vasárnap alakult meg városunkban. Az egyesületbe eddig körülbelül 250-en léptek be, kik a befizetett tagdíjakért ingyen orvosi gyógykezelésben, ingyen gyógyszerben fognak részesülni, sőt betegségük ideje alatt bizonyos segélyeket is nyerne. Az alakuló közgyűlést az egyesület központi hivatalnok Engel fő-felügyelő nyitotta meg, majd a helybeli bizalmi férfiak ajánlata folytán az egyesület központi vezetősége megalakította a helyi választmányt. Elnök lett: Dr. Semayer Károly. Elnök helyettesek: Dr. König Armin, Wolfner Vilmos. Ellenőrök: Fuchs János és Györi Mór. Beteg-felügyelők: Grecksák Ede és Mayer János. Gazda: Neuhaus Mor. Választmányi tagok: Dietrich Károly, Dietrichstein, Firneisz Károly, Hanel Antal Hammer Rezső, Keschansky M., Klein Ignác, Kohn Fulöp, Lederer B. Lovinger L., Löwy Miksa, Mrksics Vladimir, Tokin St., Szumora István, Reinfeld Zsigmond, Proll Ferencz, Kliczin Gyula, és Zsivánovics Szvetozár.

Róm. kath. templomunk javítási munkálatainak végszámadását mult közgyűlése alkalmával tárgyalta az egyháztanács. Elvitáztatlan tény az, hogy az egész délvídeken a mi templomunk a legszebb és legtisztább csücsüves stílus templom. Vannak a délvídeken kolosszalibb román stílus templomok, mint p. u. a temesvár gyárvárosi, vaingai stb., de csücsüves templom messze vidéken nincs olyan, mint a miénk. A javítási és átalakítási munkálatok, melyek azonban csak a templom és ikertornyok külsejére vonatkoztak 205 000 k.-t tettek ki. Az átalakítást igen szerencsésen oldották meg Knötgen és Bach műépítészek kik a tervekért 11000 k.-t kaptak. A munka kivitelét nagyobbára helybeli iparosok vállalták el és

feladatuknak teljes meglegedésre feleltek meg. A kőfaragó munka több mint 100.000 k.-ba került. Stark helybeli építész 49.187 koronát, — Trampits kőfaragó 20.224 koronát, — Getmann J. bádigos 2.478 koronát kapott. A szobrászati munkákért Mayer Ede budapesti szobrásznak 8.700 koronát fizettek. Billinger helybeli üveges 2.405 k., Zírcher Géza asztalos 972 k. kapott. A főbejárat feletti ablak üveges munkáitért Palka budapesti üvegesnek 512 k.-t fizettek.

Az E. M. K. E. közgyűlése. Junius másodikán, pünkösöd harmadnapján tartja meg Nagy-Ényeden XIX. évi rendes közgyűlését az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület. A résztvevőket a város díszkapujánál Nagyenyed város polgármestere üdvözli. Azután a város-házán gyülekeznek és az E. M. K. E. lobogója alatt kivonulva megkoszorúzzák az 1848—49-ben vértanuhaltalt halt magyarok sirját. A közgyűlés délelőtt 11 órakor nyílik meg a vármegyeház dísztermében. A napirenden szerepel Kuun Géza gróf dr. valóságos belső titkos tanácsosnak, az egyesület díszelnökének és az Akadémia másodelnökének „Fajunk lebediai és etelközi művelődéséről” című felolvasása. A közgyűlés után tisztelgés lesz az E. M. K. E. elnökénél, délben két órakor társasbéd, délután pedig megtekintik a résztvevők a város nevezetességeit, és a református temetőben megkoszorúzzák Kovács Sándor Mérnök, az E. M. K. E. alapítójának sirját. A közgyűlés tagjai este nyolczadfél órakor elutaznak Szászvárosba, a hol az egyesület első díszelnökének és legnagyobb alapítójának Kuun Kocsárd grófnak lakóházán elhelyezett emléktáblát fogják nagy ünnepséggel leleplezni. A leleplezés ünnepe junius 3-án délelőtt kilencz órakor kezdődik. Délben társasbéd lesz, este 8 órakor pedig a Transzilvánia szálló nagytermében történelmi hangverseny. A közgyűlésen való részvételt Varró László dr. polgármesternél lehet bejelenteni Nagy-Ényeden.

A lugosi gör. kath. püspökség jubileuma. Ez évi junius hó 14-ik napján Lugos város díszes ünnepélynek lesz színhelye. Ugyanis az ottani püspökség azon napon tartja meg alapításának 50 éves jubileumát. Az ünnepély rendezésére egy az egész egyházmegyére kiterjedő 80 tagból álló végrehajtó-bizottság alakult, mely Boros János örkanonok elnöklete alatt működését meg is kezdette s az ünnepély főbb pontjait megállapította.

Tenyészszarvasmarha és baromfi-díjazás Temesvárott. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület idei vármegyei állatdíjazását junius hó 1-én, pünkösöd hétfőn d. e. 10 órakor tartja Temesvárott a Rozalia-kápolna melletti kiállítási tere. Az állatdíjazást rendező bizottság élén Prepeliczai Ödön főszolgabíró áll, ki Heinrich Géza bizottsági előadóval nagy buzgóságot fejt ki a díjazás sikeres lefolyása érdekében. A díjazással járó költségek fedezéséhez a gazdasági egyesületen kívül Temesvár városa 600 koronával és a központi járás legtöbb községe is kisebb összegekkel hozzájárul. A földmívelésügyi miniszterium és a vármegyei gazdasági egyesület részéről átengedett 1100 korona mind díjakban lesz kiosztva. A pénzdíjakon kívül elismerő oklevelek is osztatnak ki. A bejelentés határideje május hó 25-ike. Bejelentések határideje majns hó 25-ike. Bejelentési ivatekkel és mindennemű fölvilágosítással az egyesület titkári hivatala (Temesvár, megyeház) szívesen szolgál. A díjazásra már eddig számos bejelentés történt s különösen Versecz város állattulajdonosai figyelmét hívjuk fel, azzal, hogy a baromfi-, mint a szarvasmarhadíjazásban minél nagyobb számban részt vegyenek.

Olvasókörök és a gazdatársadalmi mozgalmak. Az olvasókörök a hasznos szórakozás lehetővé tétele és az ismeretek terjesztése céljából alakulnak. Miután pedig a falusi olvasókörök tagjai leginkább gazdák, földmívelők és kisiparosok, elsősorban a köz-és mezőgazdasági ismeretek terjesztését kellene felkarolniok, mert ezzel előmozdíthatják az okszerű gazdálkodást s mindazt, a mi a tagok gazdasági és anyagi előmenetelét fokozza. A gazdák és földművelők álló olvasókörnek, ha jó vezetés alatt áll, részt kellene venni minden gazdatársadalmi mozgalomban, minden országos gazdaggyűlésen, minden gazdakongresszuson, hogy a mozgalmak vezetőit megismertesse az illető község bajaival s óhajtsaival s hogy az olvasókör kiküldöttjei is megismerkedjenek a napirenden lévő s az ország gazdaközvéleményét foglalkoztató fontos gaz-

Melléklet a „Délvidék“ május hó 17-én megjelent 20-ik számához.

dasági kérdésekkel. A Magyar Gazdaszövetség — Darányi Ignác földmívelési miniszter nagylelkű áldozatkészsége folytán — ellátja e célból az olvasóköröket ingyen népkönyvtárakkal, tanulságos füzetekkel, lapokkal és folyóiratokkal. A melyik olvasókör tehát a gazdasági ismeretek terjesztését fel akarja karolni, forduljon a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalához (Budapest, VIII., Baross-utca 10.) A mely olvasókörök összeköttetésbe lépnek a Magyar Gazdaszövetséggel, azok már a Gazdaszövetségnek június hó 4-én megtartandó közgyűlésén is részt vehetnek s Budapestre kedvezményes vasuti jeggyel utazhatnak. Jelentkezni lehet május hó 20-ig a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál.

Rövid hírek. József Agost főherceg Szeibert Theodor verseczi lakost, — ki mint híres lovas és lóidomító ismert egyéniség — a mult napokban a budavári főhercegi istálló felügyelőjéül alkalmazta. — Baruch Ede exportörnek megengedte a miniszterium, hogy Versecz mellett szárnyasok számára hízalót létesítsen. — Tüzesetek F. hó 12-re virradó éjjel két tüzeset is volt városunkban. Zavisin L. radakamala-utczai, és Czveits Szvetozár ujhid-utczai háza égett le. Derék tüzoltok mindkét esetben elejét vették a tűz továbbterjedésének. — A fagyos szentek Istennek hála ez idén nem hoztak veszedelmet, a levegő lehült ugyan, eső is esett elegendő, de fagy nem volt. A gyümölcs és szőlő szépen fejlődik. A szőlők permetezése folyamatban van. — F. hó 13-án éjjel Petru Zsiva bognárségédet az esztergályos-utczában Kriszta Luka nevű csavargó letépette és oráját elrabolta. A rendőrség megcsipte a tettest és átadta a bíróságnak.

Polgári iskolai tanárok Herkulesfürdőn. E hó 31-én pünkösd vasárnapján tartja közgyűlését az „Orsz. Polg. Isk. Egyesület“ Délvidéki Köre. A gyűlés Herkulesfürdőn, a színház épületében lesz, s főtárgyai: Földes Miklós karánsebesi polgári iskolai tanár előadása a polgáriskola művészeti neveléséről s a felső osztályok gyakorlati tantervéről Szörényi Benő karánsebesi és Szeneš Adolf nagybecskereki tanárok előadása a tanterv revíziójáról, tisztikár választása, stb. Gyűlés után társasbéd lesz a gyógyteremben, délután 4 órakor kirándulás a vizeséshez és Rablóbarlangba, este katonazene és táncz a gyógyteremben. Hétfőn vonaton Orsovára, onnan kocsikon a Kazán-szorosra és a veteráni barlang megtekintésére, és esetleg kirándulás Ada Kalehra; a koronakápolna megtekintésére. Az egyesület igen szívesen látja a t. érdeklődő szüloket és tanúgybarátokat s ez uton is kéri hogy minél szamosabban vegyenek részt a gyönyörű kirándulásokon s a gyűlésen, mely érdekes pedagógiai tanulságokkal szolgál. Az egyesület gondoskodott róla, hogy a megjelenő vendégek ugyanazon kedvezményekben részesüljenek, mint a tanárok. Kapnak tehát az oda- és visszautazásra féláru vasuti és gőzhajó-jegyeket. Herkulesfürdőn két napi szállás, a pünkösd vasarnapi társasbéd és egy fürdés díja személyenként összesen 8 korona. A Kazán-szorosba való kiránduláson a bérkocsi személyenként 2—3 koronába kerül. A kik tehát e gyűléseken részt venni óhajtanak szíveskedjenek ebbeli szándékukat Donszky Lukács karánsebesi polgáriskolai igazgatóval, a kör elnökével legkésőbb e hó 24-éig levelezőlapon közölni s egyszersmind Herkulesfürdőre való megérkezésüknek idejét is jelezni.

Az oraviczai sikkasztás. Arról a sikkasztásról, melyet az oraviczai adóhivatal pénztárnoka: Rieser Hugó és ellenőre: Szabó Mózes elkövettek, ujabbán a következőkről értesülünk: A tényleges hiány eddig 29.442 kor. 53 fillér. E hiányt azonban a további rovincsolás 80, esetleg még több ezerre is emelheti. Riesert és Szabót letartóztatták és birtokukra a biztosi végrehajtást elrendelték, sőt foganatosították is. A hiányra nézve a letartóztatott tárnok és ellenőr azzal próbáltak védekezni, hogy Rieser elődje: Sierbán volt adótárnok 1895-ben egy kirándulás alkalmával hirtelen halt el s Rieser volt ellenőr, valamint Szabó, járatlanok voltak még a pénzkezelésben és az átvételkor már egyik szerint 12.000 kor., míg a másik szerint 13.000 frt. hiány volt. A ki-

hallgatások során azonban kiviláglott a hűtlen kezelés. Az eddig konstátált hiány a sikkasztások szakadatlan láncolatából keletkezett, oly formán, hogy a korábban elsikkasztott összeget ujabb sikkasztásokkal s hamis elkönyveléssel fedezték. De ennek megállapítására hosszabb idő szükséges, mert 1896-tól kezdve, mikor a letartóztatottak jelen állásukat elfoglalták, az összes naplókát és számadásokat, melyek részben a szakszámvevősnél, részben a lugosi pénzügyigazgatóságnál vannak, be kell szerezni és át kell vizsgálni.

Csavargóból orvos. A mult hét folyamán beállított Toplecze egy fiatal ember, s a megye által kiküldött orvosnak adta ki magát. Ezen ürügy alatt felkereste a község betegeit, azokat megvizsgálta, gyógyszereket adott nekik s ezért mindegyiktől kisebb-nagyobb pénzösszeget vett fel orvosi díjként. Hogy hogyan kezelte a betegeket ime egy-két eset. Hrelia Gergely leányának már hosszabb idő óta szájszebe van, melyet tollkésével felvágott, aztán a sebet cukorporral behintette s végül petroleummal leöntötte 3 koronaért; Cserbu Dimitru nő testén levő sebeket ugyancsak tollkésével felvágta s azután bajuszpedróvel bekenete 2 koronaért; Gelesán Györgynek fájós fogát egy körzővel akarta kihuzni, mi azonban nem sikerült, s a beteg átszenvedett iszonyu fájdalmi mellett 1 korona 60 fillér volt kénytelen fizetni stb. E jövedelmező családi foglalkozást sokaig nem üzhette, mert Hrelianak gyanusnak tñnt fel a megyei orvos s feljelentette. A fiatal embert kérdőre vonták s kihallgattak, akkor kitűnt hogy Burger Árpád resiczabányai illetőségű géplakatos segéd s munkanélküli csavargó. Tettét többek biztatására követte el, kik segítségére voltak, hogy róla az orvos híret terjesztették. A csavargó orvost elfogták s átadták az orsovai járásbírósnak, hol gyógykezelés alá vétetik.

298 tanító és kilencz állás. Nagyvárad városa tudvalevőleg kilencz tanítói és tanítónői állásra hirdetett pályázatot. A kilencz állásra 298 pályázó jelentkezett. Az állásokat csak június havában tölti be választás utján az iskolaszék.

Automobil közlekedés Bázias—Orsova—Herkulesfürdő közt. Hir szerint június hó 15-től kezdve naponként hat automobilkocsi fog közlekedni Herkulesfürdőről Orsovára és vissza, továbbá hat más automobil kocsit Orsováról Báziasra és vissza.

Gyilkos apa. Oraviczabányáról irják: Mosorka József már régen haragban volt felnőtt

fiával s hogy az örökös perpatvarnak elejét vegye, a közös háztartásból kiköltözve, egy szálláson lakott. Felesége azonban itthon maradt fiával daczára annak, hogy ez nem éppen fiai gyöngédséggel bánt vele. De nem volt gyöngédebb az apjával szemben sem, kit többször megtámadott és előtte való napon is agyonütéssel fenyegetett, sőt rátörte a ház ajtaját és ablakait is. E támadás elől az apja a csendőrségnél keresett védelmet, honnan egy őrmester és 2 őr kíséretében tért haza. A fiu azonban hamarosan ismét fölkereste s az apa, hogy a tettleges bántalmazásnak elejét vegye, egy kapával úgy ütötte főbe, hogy azonnal szörnyet halt. A gyilkos apa tettenek elkövetése után jelentkezett a csendőrségnél, hol azonnal letartóztatták.

Mint Herkulesfürdőből (Mehádia) irják nekünk, Dr. Klein Eberhard a szivbajosok valamint az elhízásban szenvedők számára ott meghonosított és sikerrel alkalmazott új, ugynevezett nauheimi gyógymódot a jövő évad alatt folytatni fogja.

A virágkedvelők és kertészkedők figyelmét fölhívjuk egy oly új találmányra, mely a virágtenyésztés terén rendkívül fontos vívmány. Nem más ez, mint a „Florol“ nevű növénytrágya kivonat, melynek használata bámulatos hatással van minden növény, de főleg a virágok fejlődésére, színpompájára és illatára. Az ország első kertészei, a szakemberek a legnagyobb dicsérettel emlékeznek meg ezen szerről, melyet Waltersdorfer Pál drugoista (Budapest, VII., Kerepesi-ut 8. sz.) fedezett fel. Egy doboz ára 1, 2, 4. és 12 korona. Kapható a felfalalónál.

Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzenek be Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedéséből Budapestén a sétatéri vagy a margitszigeti fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Kornélia fürdő. A mindenféle komforttal bíró Adler-féle fürdőben a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztottak be: Gőzfürdő nők számára: Minden hétfőn d. e. 9—12 óráig, a többi napokon reggel 7—9 óráig. Férfiaknak: Hétfőn 7—9-ig, a többi napokon 9—12-ig. Kádfürdők mindennap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

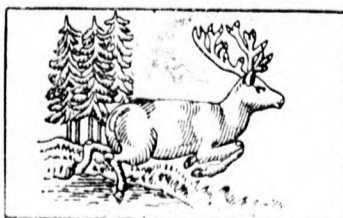
Hajózási menetrend. A magyar folyam és tengerhajózási társulat tudatja, hogy további intézkedésig Báziasról Orsovára minden vasárnap, kedden és pénteken indít hajót d. e. 10 órakor. Báziasról Belgrád felé minden csütörtökön, szombaton és hétfőn megy a hajó és pedig d. u. 2 óra 30 perczkor.

Schicht-szappan

jegyek:

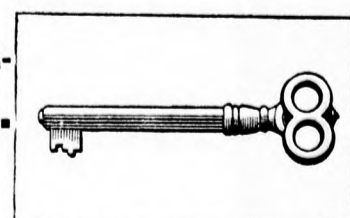
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytan nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarító könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette bárholnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarító könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Adófizetés iránti megintés.

Versecz város mindazon adófizetői, kik közköltség, utadó, és ipartestületi díjak, temesbegavölgyi vízszabályozási járulékkal hátralékban vannak az 1883. évi XLIV. t.-cz. 55. §-a értelmében ezennel felszólítatnak, hogy fenti köztartozásaikat, melyek már 1903. évi május hó 15-ig befizetendő lettek volna, járulékaival együtt különbeni megzálogolás terhe alatt, nyolcz nap alatt okvetlenül befizessék.

Városi adóhivatal
Verseczen, 1903. évi május hó 16-án.
Bodry tanácsnok, mint adóhiv főnök.

Kiadó lakás.

Egy szép lakás a Székház-utczában, (Obradovics-féle ház I. emelet) mely 3 szobából és konyhából, és a szükséges melléképületekből áll, f. é. július 1-től kiadó.

Gör. kel. szerb hitközség
Verseczen.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1903. május hó 1-től.
Féhertemplomból érkezik:
4:46 reggel, 7:36 d. e. 11:13 délben, 5:46 este.
Temesvár felé indul:
4:51 reggel, 7:16 d. e.* 11:18 délben, 5:56 este.
Temesvárról érkezik:
8:08 reggel, 12:17 délben** 4:33 d. u. 10:21 este.
Féhertemplom felé indul:
8:18 reggel, 12:32 délben, 4:43 d. u. 10:29 este,
Becskerekéről érkezik:
8:03 délelőtt, 9:49 este.
Becskerek felé indul:
5:05 reggel, 1:55 délután.
Pancsováról érkezik:
6:57 reggel, 5:40 délután.
Pancsova felé indul:
8:50 reggel, 6:20 este.
Lugosról érkezik:
8:13 reggel, 5:48 este.
Lugos felé indul:
3:15 reggel, 1:05 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összeköttetésű vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestről indul és Verseczre direct összeköttetése van este 7 óra, este 10:10 (új), reggel 8.15, d. u. 2.30.

*) Új vonat. Csatlakozik Temesvárott a Budapest-felé induló személyvonathoz.

**) Csatlakozik a Lugos és Nagybecskerek felé induló személyvonathoz.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főarudájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok **20,000, 10,000, 5000, 2000** koronás főnyereményen kívül a következő főnyereményeket fizettem már ki:

600,000	kor. a 69,686 számra
600,000	kor. a 28,718 „
200,000	kor. a 18,445 „
80,000	kor. a 69,691 „
60,000	kor. a 23,772 „
30,000	kor. a 103,298 „
30,000	kor. a 14,199 „

továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy nyolczad (1/8) — 75 frt. vagy 1.50 k. | egy negyed (1/4) 1.50 frt. vagy 3.— k.
egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „ | egy egész (1/1) 6.— „ „ 12.— „

A hivatalos nyereményjegyzéket húzás után azonnal küldöm. Szíveskedjék megrendeléseit — minthogy a húzás már f. hó 22-én kezdődik — mielőbb, de mindenesetre

f. évi május hó 22-ig

alóli szerencsés föelárusítóhoz juttatni.

BIHARI EDE
Budapest, Városház-utca 14.

Huzás már f. hó 22-én.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company.
(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V. Váci-út 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszálógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla“ kéveköttőfonal gyártmányai.
Évi gyártmány 362.000 gép.

Képviselő: **SEIDL GYULA.**

Árlejtési hirdetmény.

Versecz thjf. város törvényhatósági bizottsága 1903. évi április 27-én 71 jkvi -- 3954 ikt. sz. alatti határozatával a kis réti legelők, az ugynevezett Czervenka dülő árvízmentesítése végett szükséges csatornatisztítási munkálatok a honvéd-katonai lőtér mentén, a kistréti őrház és Herczog tanya között elrendeltettek, minek folytán ezen földmunkálatok biztosítására ezenel zart ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A kiemelendő földmennyiség körülbelül tizenötezer köbméter tesz ki.

A sajátkezüleg aláírt zárt ajánlatához egyszáz korona bántópenz csatolandó s az ajánlatban számokkal és szóval világosan kiírandó azon egységár, melyért ajánlattevő egy köbméter föld kiemelését hajlandó elvállalni.

Részletfizetések hetenkint a végzett munka 80 százalékáig adatnak, s a munka befejezte és átadása után a teljes kereseti összeg 8 nap alatt kiutalványoztatik.

Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok május hó 24-én délelőtt 10 óráig a városi mérnöki hivatalban nyújtandók be, később érkezett avagy tavrati ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A beérkezett ajánlatok fölött a május 25-én d. u 3 órakor megtartandó építészeti bizottsági ülés fog dönteni s a munkát elnyert vállalkozóval a szerződés azonnal meg fog köttetni, ki is a munkát legfeljebb június 2-án megkezdeni s azt július 2-ig teljesen befejezni tartozik.

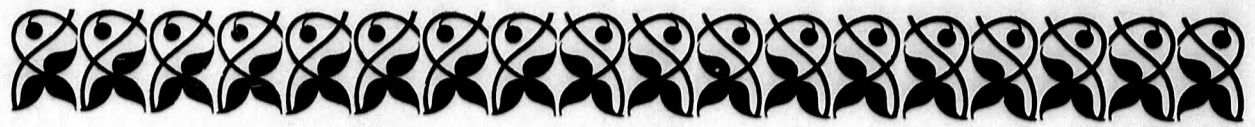
A munka végzésére vonatkozó vállalati feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Versecz, 1903. május 15-én.

A hivatal főnöke :
Szalay Lajos, var. főmérnök.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, göresükben s más ideglajokban szenved, kérje azon fizetést, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwann gyógyszerház, Frankfurt a. M.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CSEKÉLY HAVI RÉSZLETFIZETES MELLETT.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIROK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garay János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomtathatja. MINDEN REMEKIRÓ MUNKÁT EGY KIVÁLÓ MAGYAR IRÓ LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ÉLETRAJZZAL.

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIROK** könyvtárában: Balassa Bálint, Bersegyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonay Vitéz Mihály, Dedk Ferencz, Eötvös József, br. Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Guddányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikos Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lya, Népballadák, Kuruczoklétészet.

A magyar nemzeti irodalom kincséhez képezi a Magyar Remekirók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyetlen egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben **220** korona.

A Magyar Remekirók

III. sorozata

megjelent, és a következő köteteket tartalmazza:

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Irén.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczai János.

Kölcsei Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

A Magyar Remekirók 3 koronás (Shakspere szinművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg e Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „Délvidék“ kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A »Délvidék« kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársától Budapest. VIII. Üllői-ut 18:

a) A »Magyar Remekirókat« 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.

b) A »Magyar Remekirókat« és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.

c) A »Magyar Remekirókat« és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.

d) A »Magyar Remekirókat« Shakspere nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévénként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portó-költség hozzászámítása mellett, postai megbizással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet: .....

Név és állás: .....

Olvasható aláírást kérünk.

Az a kiadványt megrendelőtől tartandó.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.

Pénzüintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkéék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégy nyomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola-utca és Andrassy-sétány sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Csak rövid ideig tartó

Nagy nyári mosókelme-vásár.

Cretonok, vászonzefrek, színes batisztok, ruhavásznak, himzett svájci batisztok, blouse és jupon ujdonságok, tiszta gyapju Delaineek.

Minden csoport külön nagy mintakönyvben. Nyári szövetek 50 krtól 5 forintig. minták bármely fent említett cikkből ingyen és bérmentve küldetnek.

Weiner Mátyás

női divatruháza

Budapest, Andrásy-ut 3.

Kérje

ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

Órák,

arany-, ezüst- és hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedorzsolósfül alkalmazatik köszvényél, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertarban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

• Richter F. Ad. és társa,
• csász. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencésebb esetben:
1.000.000 korona.

Korona	
1 ju alom	600000
1 nyer á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
3 " "	30000
3 " "	25000
5 " "	20000
5 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4850 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrebecsült vevőink.

Az egész világ legegénydűsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt —.75 vagyis 1.50 korona
» negyed ($\frac{1}{4}$) » 1.50 » 3.— »
» fél ($\frac{1}{2}$) » 3.— » 6.— »
» egész ($\frac{1}{1}$) » 6.— » 12.— »

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig mely napon a huzás megkezdődik, bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

Bankháza
Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körut 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

» 2. Museum-körut II.

» 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelő levél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....kor. összegben $\left\{ \begin{array}{l} \text{utánvételezni kérem} \\ \text{postautalvánnyal küldöm.} \\ \text{mellékelem bankjegyekben (béljegyekben.)} \end{array} \right\}$ A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

A párisi világkiállításon
„Grand Prix”
a legnagyobb kitüntetés.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GOZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó és kéveköto aratógépeit,

továbbá: aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: Singer és Palmer, Temesvár.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.